

Генералитѣ възклидаваха: „какѣ молодци!“ Едни отъ тѣхъ сравняваха доброволцитѣ съ казацитѣ, черкезитѣ и гвардейцитѣ. Доброволцитѣ и учителитѣ сияеха отъ радостъ и въсторгъ, но още не бързаха да изказватъ своята радостъ, защото прѣдстоеше най главното — церемониялниятъ маршъ.

— А какво ли ще бѣде, ако се оскандалимъ на церемониялниятъ маршъ? неволно си помислихъ азъ и тази мисль се четеше въ очитѣ на всичкитѣ офицери отъ пѣшиятъ конвой. Само доброволцитѣ, засмѣни, както се казва, до уши, съ дигната глава на горѣ, глѣдаха право въ очитѣ своитѣ учители, като че искаха да имъ кажатъ: „небойте се, нѣма да се посраимъ“.....

Слѣдъ като обиколи всичкитѣ войски, Императора съ свитата си отиде въ центра на площадъта, спрѣ се прѣдъ фронта на войскитѣ и слѣзи отъ коня; същото направиха и всичкитѣ чинове отъ Царската свита.

Даде се команда, всичкитѣ офицери да се събератъ при Императора. Офицеритѣ се събраха и се построиха въ кръгъ, въ центра на който се намираше Царя съ свитата си и духовенството, съ прѣосвещенний Павелъ на чело. Негово прѣосвещенство прочете, подадения му отъ Императора, манифестъ за обявяването война на Турция. Подиръ прочитанieto на манифеста отслужи се молебенъ. Слѣдъ молебена Императора и свитата Му се качиха на конетѣ.

Царя даде знакъ, че ще говори.

Въдвори се мъртва тишина, такава тишина, щото, ако чловѣкъ си затвореше очитѣ, неволно би си помислилъ, че се намира въ нѣкоя пустиня, гдѣто наоколо му не се намира нито едно живо същество. Даже конетѣ, тѣзи благородни животни, като че чувствуваха важността и тържественността на минутитѣ и стояха мирно. Съ напрѣгнато внимание и съ силно биеие на сърдцето окръжающитѣ Императора съ нетърпение очакваха да чуятъ думата Му. Най послѣ, ето Царя се преповдигна на стремената и съ острия си поглѣдъ прониза окръжающитѣ го; но сега веселата усмивка бѣше изчезнала отъ лицето Му; напротивъ, забѣлѣзваше се угриженостъ, замисленность и трѣвога.